

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)
3 februarie st. v.
15 februarie st. n.

Ese in fiecare duminică.
Redacțiunea :
Strada principală 375 a.

Nr. 5.

ANUL XXVII.
1891.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
de an 2 fl. 70 cr.
Pentru România pe an 25 lei

Sóre Pětru.

— Povestire populară. —

Geru-și zugrăvisese cele flori iernatice pe geamurile caselor, ér chiciura se prinsese așa de sdravën de rămurile copacilor, că păreau înflorite.

Satu, cum eră aședat cam in vale, mai nu se vedea bine mare ce eră troianu de omët. Ninsese o săptămână intrégă fără răgaz, des și cu viscol, că bieții țărani nu putuseră ieși de fel din cocióbele lor.

Ba încă, își aduseră și vitele de le făcuseră loc in tindă, și care n'aveau tindă, le grămădiseră cu dênșii la un loc.

— Dómne, că par că nu ai altă trébă decât să *ningă și să ne prepădești*, — se vâicără baba Dafina bunica lui Sóre Pětru.

Trecea ce trecea și ér se uită baba pe ochiu de gém mare cât pumnu. Și cum geru-l oblojise c'o pojghiță de ghiață désă și înflorită de chiciură pe din lăuntru; baba Dafina rădea cât ce putea cu custura și pe urmă suflă abur cald ca să topescă ghiața ce n'o putuse rade. Num' așa cât putea să zărescă afară ca prin ciur.

— Și totu spulberă ticălosu de viscol, — își grăi baba. Vai de mine și de mine, ce-o fi făcënd Sorică, sărăcuțu de el... Dómne, dór nu le-i fi inghețat pe dênșu și oițele lui... Cum de n'a apucat el să vie acasă mai nainte, de cum o prins de veste că o să ne năpustescă urgia aiastă...

Și nu mai putea baba de inimă rea și de grijă pentru nepotu Sóre.

Sóre Pětru eră un flăcău naut cât o culme de munte, subțirel dar vênjos, șcii, de se strecură ca apa prin tóte celea. Avea o putere de-ți rupea mâța 'n doue și un pumn greu de-ți ametiă ursu numai cât să-l fi pălit odată in creșcet. Ridică vițelu de doi ani c'o mână și-ți opriă din fugă calu cel mai năprasnic.

Se dusesse de el vestea ca de-o minune și toți erau bucuroși să se prindă frați de cruce cu Sóre Petru.

Numai cât să fi mormoit el o lécă și nu mai remânea picior de flăcău impregiuru lui, așa de temut ce eră.

Fetele n'cai se dedau in vânt după el; apoi și eră chipos și mândru, bată-l norocu; mustecióra abii li infiripă, că n'avea mai mult de nouesprece ai; dar ochii lui negri cu sprincene stufóse și imbinatate fură inimele fetelor numai cât căutau ele in spre dênșii. Obrajii buclăți, roși la mijloc de par că erau înfloriți, plini de sánătate și de viétă, îl făceau

să arate și mai chipos. Ér de pe frunte i se aruncă până pe umeri un pěr des, creț și negru care undiă ca apa unui pěrú... .

Dar ce folos de-atata mândrétă pe dênșu, decă eră prost de da in gropi. Adecă așa-i diceau ómenii; și-i diceau așa pentru că fugiá de fete și de neveste; — de tot ce eră femeie, in sfêșit.

Când trecea din sat la turma lui și se nemeria să-i esă 'n cale vr'o făptură femeiească, Sóre plecá capu 'n jos, incrunță sprincenile și se aprindea la obraji ca jărăticu. îi eră rușine nevoie mare.

Decă fata i-ar fi grăit ceva, apoi se buimăciă și o rupea de fugă ca un strechiet.

Vedënd și vedënd fetele că nu-i chip să grăescă cu dênșu, ori macar să-l facă să se uite la ele, s'apucară vr'o doue și s'ascuseră in calea lui după niște tufe intr'o margine de fihiă.

Ecă după clipă, doue de vreme, că Sóre trecea cu măciuca la umër, șuerând o doină; și eră voios, fără să-i pese de nimic, qa și cum el singur vâcuia pe lume și ca și cum nu-i trebuia nimic.

— Mě Sóre, mē, îi strigă una din fete făcëndu-și glasu cât de gros, — hai că nu te-i puté luptá cu mine.

Sóre se oprí și prinse-a ríde cu poftă.

— Ecă mē, de unde fu să țisnescă iepurele, tocmai de după tufa iasta, grăi el... . Ți trebuie să mânanci multă mămăligă, flăcăule, până să mi te poți mēsurá cu de-al de mine. Da, vorba ceea, bine e să faci parte la tótă lumea. Ia fă-te 'ncóce la tă-tuca...

— Nu am poftă, Sóre mē. Fă-te mneata intr'a-cóce, dar cu ochii inchiși... . decă-ți dá mâna...

— Fie și-asa, că mama când m'o făcut n'o rēsădit in mine și semēța friceii...

Sóre Pětru își suslecă mánicele cămeșei de pânză de in, până aprópe la umeri, lăsă ciomagu jos și inchiđënd ochii așa de tare, că prinse-a i se nălući stele verđi, — incepú să pásescă cu brațele intinse. Atunci fetele amēndoue eșiră incet și-l cuprinsă cu brațele. Sóre le strínse sdravën, de le trásniră ósele ca niște vrėscuri; ér ele îl și pupară.

Comedia iasta se 'ntēplă așa de repede, că Sóre până să pricépă că strínge doue făpturi și până să deschidă ochii, fetele îl și sárutaseră.

Spăimântat ca de cine șcie ce năprasnică arătare, Sóre deschise ochii și remase mut, cu gura căscată — și cu brațele țepene.

Fetele prinseseră a ríde cu hohot, vesele că-și isbândiseră gându și că tot satu o să se minuneze de istețimea lor. Tóte celelalte surate erau să crape de ciudă că Sóre le strínse in brațe și că nici una din ele nu eră să aibă norocu ista.

— Ei, bădiță Sorică, cum îi când strîngi în brațe o fată, hai? grăi una.

— Și cum îi când ele te pupă pe mnatale, hai? rise cealaltă.

În vremea iasta când îi grăiau suratele, Sóre se desmeteci ca un bețiv dintr'un somn greoiu de beție și, lăsându-și ghiogă și tot, porni la fugă încotro îi veni la indemână.

Comedia iasta făcù mare vîlvă, nu-i vorbă, dar nici Sóre nu se mai vîdù, ziua ori noptea, vreme de șase luni de zile, adică până dădù erna amù.

Baba Dafina plîngea de rupea și inima pietrelor și blăstema cu foc și pară pe ticăloșele de fete care-i spărieseră copilășu . . .

— Fără rușine, dicea baba Dafina cătră alta, nu le mai ajung flăcâii, par c'ar fi dat secetă într'ensii . . . Auzi mneata, vor să-mi întorcă mintea lui Sorică și pace . . . Vai de mine și de mine, ce s'o fi făcut . . . O fi bolnav de lichitură și n'o fi avînd cine să-i descante amù . . .

Și bătrână, gârbovită cum eră, în spinare cu sarcina unei sute de ani trecută, baba Dafina umblă o săptămână intrégă pe unde-l șciea că umblă până ce dădù Ddeu de-l află, tocmă pe unde întărcă dracu copiii.

Bucuria babei nu fu fără răsplată, pentru că Sóre-i făgădui să vie la doue, la doue nopți acasă după ce-o trage câte-un puiu de somn la turmă.

De-atunci dăduse bine 'n erna și trecuseră trei luni de zile mari și grele, că grea mai eră pustia de erna.

Intr'o noapte îl intelni un român care viniă cu sania dela tîrgu Petrei și numai atunci se află că Sóre nu s'o prepădit și că vine acasă la doue, la doue nopți.

Șaga fetelor celora se întorsese împotriva tuturor, că amù nu-l puteau nici macar vedé, da mi-te să-i vorbescă.

Amù, de când cu pîrjolu ista de viscol, Sóre nu dăduse pe la bunică-sa. Și nici eră chip să deie, că-l împrejmuise troienele de omët ca pe răsboinici într'o cetate.

Țarcu în care iernau oile eră la adăpost subt o stană mare de piétră. Acolo se făcea așa ca o vale, împrejmuită de doue coline, care-o apêrau de vîntu pré năbadaios și de spulberătură în vreme de viscol.

La unu din colțurile stanei de piétră eră o scufundătură în munte, un fel de peșteră mititică. Într'ensa dormiă Sóre și alți trei haidai care păziau oile și făceau brânza și cașcavalu la vreme.

Sóre eră mai mare peste densii, pentru că eră la parte cu stăpănu oilor, Mitrea Mușat sin Radu, care ținea cu dragoste la Sóre, ca la ficior din carnea și sângele lui.

În ziua când par că se mai isvovise urgia de viscol și când baba Dafina se văicară cu grige de Sóre, el, badeo, sta întins în cuibu lui și își încălziă tîlpile gòle ale picioarelor la dogorela unui jăratec năprasnic.

Cu ochii în podu peșterei și șuerând ca o mierlă un cântec ciobănesc, Sóre nu se gândiă la nimic, da șcii, la nimic.

Avea poznașă fire Sóre Pêtru. Când tătâne-su își dădù obștescu sfêrșit, îi lăsă optzeci de oi tótă averea. Atunci el avea nouzeci de ai și Sóre doisprece.

Și dela doisprece ai Sóre Pêtru se apucă de ciobănit negustoresce; că de păzit oile și de invêțat cum să fie cu ele, se invêțase el de când eră numai o sburătură de om.

Pe-atunci prinse copilu a se face ca fieru. Se

acătă ca caprele pe locurile cele mai primejdiose. de-i duceai vergele că hai, hai se sprăvale și se face tîndări de vr'o stană de piétră. Se puneă cu tótă inima să smulgă copacii tineri de prin țihlișuri; ridică buturugi de copaci grei ca plumbu și-i asvêrliă pe de-asupra capului, fără să se clintescă din loc; aruncă în vîzduh până hăt! cine șcie unde, pietre, șcii, mărișore și pândiă când se 'ntorceau de le prindea în palmă ori în căciulă. Umblă zile 'ntregi numai cu câte-o bucată de mămăligă în traistă, uite-așă ca să umble și să vedă locuri care nu mai vîduse.

Și eră drag nevoie mare să cutreere munții, să vedă primejdia cu ochii, să se istețescă ca să scape dintr'ensa și să se ia la viclenit cu fiarele ca să le omóre ori ca să scape tefér din furia lor.

Habar n'avea de ceea ce-o chiamă ómenii frică; așa crescuse și așa eră.

După ce murî tătani-su, Sóre incepù să-și caute de stană ca bun stăpân; dar paralele care le prindea de pe brânză, de pe lână și de pe cașcaval le ascundea în codru, într'o scorbura de copac, fără să-și mai ție apoi gîndu la ele.

Intr'o zi ca tóte zilele, Mitrea Mușat care-și pusese ochii pe voinicia lui Sóre, îl ademini cu vorba ca să se întovărășescă amêndoi. Sóre să păzescă și oile lui Mușat și să ție tóte celea din scurt; și Mușat să deie lui Sóre a treia parte din câștig.

Sóre se invoi, că puțin îi pásă lui să aibă de păzit optzeci de oi ori cinci sute și optzeci; să aibă câștig mai mult or mai puțin.

Cât lumină ziua albă, Sóre se ținea cu dinții de trebă și trăba mergea strună. Er noptea eră tótă a lui. Slobod să dormă și slobod să-și facă pofta de-a cutreeră munții și văile.

Cât eră noapte 'ntunecósă ca gîndurile vinovățiilor, Sóre sta locului prin pregitură stanei; cât eră noapte cu lună ori noapte de veră străvêdetore ca gîndu unei fete ce nu șcie nimic din ale lunei, — Sóre o croiă rasna pe unde nici cu gîndu nu gîndiai. Ale lui erau codrii, munții, isvórele, văile și stanele de piétră.

Incolo, nu avea poftă de nimic. Să se gîndescă și el ca tótă lumea la viața cea de mîni, la ce-o fi și la ce i-o trebuî când i-o surî pèru, și i-o scádé puterea; așa! ce vorbă!

Nu se gîndiă nici macar c'un cias înainte, ce-o să facă peste un cias mai târziu. Sóre n'avea obicei să plănuescă. Într'o clipă îi veniă pofta să se culce, să muncescă, să alerge ori să steie a lene. Er odată pus pe-o trebă, atunci se gîndiă cum s'o deie și cum s'o întorcă ca s'o sfêrșescă bine și cu cinste.

În ziua când se istovi viscolul, cum innoptă bine, își apucă ghioga și svîrlindu-și sarica cea mițósă și priinciosă la vreme, — o luă la sânetósă cătră cocioba lui pîrintescă.

Când îl vîdù biata baba Dafina, făcù trei cruci la icóna sfântului Vasile și-l sârută odată pe frunte, apoi îi grăi cu tremuriciu de mare bucurie ce-o găsise :

— Bine-ai venit sănêtos fêtu meu. Ce mai veste poveste?

— Bine face, bunico . . . respuse el scurt.

— Bine să deie Dumneșeu; — apoi dup'o clipă :

— Te culci acasă? întrebă baba.

— Nu, — te am vîdùt, de-amù o pornesc înapoi . . .

— Drum bun și mai fie-ți gîndu și pe la noi.

Sóre Pêtru porni cum venise.

(Va urmă)

Nenorocit . . .

Nenorocit am fost și-oi fi,
N'am altă bucuriă,
Decât că și eu voi muri . . .
Ah ! . . . Fiă !

N'o să mai urc pietroi în deal.
Să cad cu ei de vale
Ca Sisiphus. — Așa-i Icar
Că-i jale,

A-ți face aripi de succin,
Să te înalți cu ele
Spre bolți mărețe din senin
Spre stele,

Er când te plimbi mai binișor
Pe-a cerului covore,
Să veți eșind de dup'un nor
Un sôre

De raza cărui nimerit
Să te aprinzi ca focul,
Să-ți cad' atuncia schilăvit
Norocul ? !

Seghedin ianuarie 1891.

Traian H. Pop.

La mănăstire.

Narațiune de Octave Feuillet.

I.

Poporul în Franția, ori cât de făr de religione e
clasa înaltă și pretinsă cultă, ține cu sinceritate
și constanță la credința creștină. Pentru el tot
ce se ține de această credință e venerat și cin-
stit, și din această nu-l scote nici o ordonanță
fie cât de păgână și de anti-creștină a ministri-
lor statului.

Retrase pe câte un vârf de munte, ori într'o
vale solitară, sunt în Franția pe ici colo mănăstiri,
în care câte un călugăr depărtat de sgudirile vieții
și de sgomotul asurzitor al lumii, își petrece viața
în rugăciuni.

Și atari mănăstiri se bucură de un mare res-
pect la popor. În zile de serbători și de dumineci
când e timpul plăcut, nu arare ori veți cete întregi
de creștini îndreptându-se spre atari locuri, de și
adese călătoria acesta e împreună cu mari greu-
tăți, căci nu arare ori ai să treci printre stânci țepi-
șe, să calci pe petri cari ți se slarmă sub picior ori
să rătăcești prin locuri neumbrate.

Odată făcusem și eu o astfel de excursiune. În
societatea a câțiva bărbați și a câteva dame, călări
pe niște cai mărunti ne îndreptarăm spre mănăstirea
din satul Artois-de-Aix, unde se află Pater Michelle.

Eră plăcut om părintele Michelle în vremea sa.
Ori cine își aduce aminte să-l fi cunoscut în tinerețe
cât de viu, cât de plăcut eră el, toți se intrăbă cu
un fel de mirare, ce a putut fi cauza acesei hotăriri
nerevocabile? Dar cu toate acestea nime nu pôte da
un răspuns sigur, de și e foarte ușor să afli cauza
astor fel de lapte. Căci se ivesc în viața omului atari
casuri, cari au o influență hotărîtore pentru întreaga
viață. Un lucru neînsemnat la aparință, dar cu atât
mai ponderos în fond, produce o străformare radi-
cală chiar și în naturile cele mai puțin schimbăcioase,

și încă o astfel de străformare, cât ființa vechiă,
omul de mai înainte, numai cu greu se mai pôte cu-
noșce. Și acest cas e și aici. Părintele Michelle îm-
brăcat în lungă rasă călugărescă, ce da o posomo-
relă și mai mare întregii sale ființe, închis în vârful
unui munte în o mănăstire solitară între 4 păreți pe
cari nu se află decât un crucifix de lemn, nu mai e
cel de mai înainte, nu mai e omul vesel și aprôpe
spulberat. Seriositatea s'a întins pe fața-i lungă, și
ochii și mânilor nu le întrebuintează decât aprôpe nu-
mai a se rugă lui Dumnezeu. Când și când îl mai
cercetază ômenii din lume, cari de dragul naturei
rătăcesc prin munți. Și atunci pater Michelle s'ar
păre că se înveselește, că-i pare bine; în lontrul seu
inse, inima-i e sfărmată de durere. El își reamintește
de lumea ce a părăsit-o și de care atât de departe
stă acum, și peptul lui e torturat de chin. Atunci pe
dinaintea ochilor lui se perëndeză cele mai atrăgê-
tore scene, pôte numai pentru de a-l face să regrete
lumea ce a părăsit-o.

Dar el totuș nu se lasă nici odată a fi invins,
departă cu mâna-i uscată gândurile ce-l torturază,
alungă tablourile false ce voesc a-l înșelă, și îndrep-
tându-și privirea spre crucifixul de lemn, imploră cu
lacrămi în ochi mângâierea dumnezească . . .

Și pater Michelle avuse și acum să pörte o
luptă mare în internul seu. Noi vedurăm când sosi-
serăm la mănăstire, că în ochii sei lucesc lacrimi și
că o creță se îndesă a cuprinde loc pe fruntea lui,
pe care se rostogoliseră câțiva peri fini din părul
seu lung și aprôpe cărunț.

Dintr'un fel de sfielă séu mai bine din respect
ce aveam cu toții cătră densus, nu-l întrebaram de
causa care a dat naștere acelor lacrimi ce lucesc
în ochii lui. Dar în internul meu se născu deodată
ideea de care a putut fi cuprins pater Michelle, care
ne așteptă. Și în fine nu-i mirare că eu o descoperi-
sem acesta. Starea sulletescă în care me aflam, își
avea partea ei în această descoperire.

Căci — ôre să ve mai spun? în societatea ce
ne hotărîsem să mergem la pater Michelle, se aflau
și vre-o câteva dame, și între acestea dame: iubita
mea. Iubita aceea care singură me făcea să trăesc.
În apropierea ei, eu uitam lumea. În ochii ei albas-
tri de o frumșetă răpitoare, în fața ei de o bunătate
ângerescă și în vocea ei môle și lină, eu aflam tot
ce doriaș pe pământ.

Oh, de câte ori eu, nu-mi uitam de mine, pri-
vind la ea! Oh, de câte ori eu nu-mi puteam da
sémă de ceea ce me încungiură, ascultând la cuvîn-
tele ei! O clipă de nu o simțiam în apropierea mea,
un minut de nu audiam respirul ce-i înălță sinul fe-
cioresc, nu me simțiam bine. Indată ochii mei se în-
vêrtiau repede în orbitele lor căutând-o, indată eu
lăsam toate spre a o întelni.

Și cine-ș pôte inchipui fericirea ce o simțiam eu
ađi, când de diminetă, decând plecarăm la munte,
eram tot lângă ea? Cine își pôte inchipui bucuria
mea, când ajungând pe căi strâmte, sărind de pe cal
o spriginiam cu brațul meu? Și-apoi atunci când
scăpam de vre-o primejdie, atunci când treceam no-
rocoși pe lângă stânci ripose, și ea, drept mulțamită
me privia cu ochil sei atât de iubiți, cine? cine,
afară de mine, ar mai fi voit, ca o sêptemână, o
lună, ani întregi, să tot umble prin munți, să o sprig-
ginescă în continuu cu brațul seu, și ea, drept mul-
țamită, să-l privescă cu frumoșii sei ochi azurii?!

Nime, nime! căci nime nu o putea iubi așa cum
o iubiam eu! . . .

Și atunci dar, când în ochii părintelui Michelle
vedurăm lacrămi, nu-i mirare, că cugetând la acel
timp când aș fi silit să trăesc departe de ea, departe

de lumea în care trăește ea, departe de aerul cel respiră, departe de pravul ce-l calcă, departe de tot ce o încungiură, nu-i mirare, că eu ghicîi, de ce lacrimăză acest părinte retras.

Eu îmi adusei aminte de cele ce se povestesc despre el, mi-adusei aminte, că el a îmbrăcat acea rasă lungă și posomorită, s'a retras departe de oameni, căci și el iubise, și el avuse o iubită, căreia i consacrase toată dragostea, tot sufletul său, și acea iubită... murise; și cufundat în rugăciune el o uită adeseori mult timp, și numai atunci își mai aduce aminte de ea, când vede oameni veseli din lume, oameni ce nu știu neșagul, ce nu știu durerea, oameni mai cu sémă ce se iubesc; și atunci apoi aprópe involuntar, în ochii lui se ivesc lacrimi.

II.

Ajunși la mănăstire, pater Michelle ne primi cu o adevărată iubire părintească. El ne întrebă pe fiecare, de n'am pățit ceva pe drum, de n'am lunecat pe vre-o stâncă, de nu ne-am obosit peste măsură de călătorie, ori de nu ni se întemplase altceva, pentru ca în acel cas să ne pótă ajuta.

Noi veseli că am ajuns în fine la ținta călătoriei noastre, îi respunserăm că nu ni s'a întemplat nimic.

— Pofțiți dar în lăuntru la ceva gustare, — ne dișe pater Michelle cu bunătate.

Ascultând de consiliul lui, intrarăm în chilia destinată pentru mănăcare, spre a ne potoli fómeea de care eram torturați. Pater Michelle ne omenise cu tot ce avea; el ne dăduse tot ce putu află în munți.

De abia apucarăm să sfêrșim cu mănăcarea și îndată grăbirăm ca să inspirăm cu gura întregă sănătosul aer din munți. Sorele chiar se grăbiă să se plece după un munte în depărtare și așa cum se găta de cale, își mai aruncase încă odată razele peste teritorul ce-i sta înainte. Și noi folosindu-ne de ultima sa lumină, ne săturam privirile, căutând cu o pofță mare peste șesul ce se întindea înaintea ochilor noștri. Satele și orașele ce se întindeau la pólă muntelui și apoi se prelungiau în vale din ce în ce tot mai departe, dispăreau încetul cu încetul din câmpul vederii noastre, și pe cele mai depărtate, noi de abia le cunoșeam în negura ce le cuprindea. Turmele de oi și cireșile de vite, ce se zăriau ici colo pe câmpia întinsă, da întregului tablou o frumșeță admirabilă.

Dar când ochii noștri se încercau cu insistință a distinge câte un punct negru din depărtare, sorele se ascunseseră și un mănunchiu de raze lungi ce se întindeau pe cerul puțin înroșit, și pe ici colo acoperit cu nori, ne făcea să înțelegem că acestea raze sînt un fel de »reșas bun« ce ne trimite el în semn de părere de reu, că ne părăsește.

De abia se coborîse sorele după dealuri, și o adiere lină, care pe ce mergea tot creșcea și suflă tot mai tare și mai rece ne făcu să ne reamintim căldura grozavă ce o simțisem adeseori în decursul călătoriei noastre. Norii înprășiați pe cer începură a se adună din ce în ce tot mai aprópe unul de altul, încât ne temeam că va veni o plóie mare. Din fericire de abia picură câteva minute și plóia se lăsă în vale.

— Veniți la culcare, ne dișe pater Michelle cu glasul blând. — Veniți căci de bună sémă călătoria de peste di și căldura cea mare ce ați avut-o s'o îndurați, v'au ostenit cu deseversire, și repausul are să ve folosescă de tot bine.

Noi îl ascultarăm...

Veți fi priceput inse, că eu nu-mi părăsisem persoana ce iubiam. Veți fi priceput că noi la olaltă pri-

viam câmpia ce se întindea departe înaintea ochilor noștri, la olaltă ghiciam ce póte fi cutare punct negru ce-l zăriam în depărtare, și că la olaltă ne luarăm »reșas bun« dela sorele ce apuse după munți.

Oh, și eu me simțiam atât de fericit! De abia apucam să ajung acasă să-mi insemn în notiț cu litere gróse data acestei dișe, care eră una dintre cele mai însemnate din viața mea tineră. Și pe lângă acestea mai veni încă și plóia în favorul meu. Căci așa sculați dela mēsa ce pater Michelle ne oferă și doritori peste măsură de a ne pașe ochii în tablourile naturei, merșerăm cam departe de mănăstire. Și atunci când veni plóia și ne află așa de nepregătiți, nemai considerând nimica, ne scutirăm care unde puturăm. Eu în grabă me retrăsei cu iubita mea sub un arbore înalt ce-și întindea ramurile departe în giurul său.

— Scumpă! — fi dișei eu îndată, ce ne vedurăm singuri, fă-me să împărtășesc și eu pe deplin bucuria și desfătarea noastră. Redă-mi prin un cuvânt voia ce de atata timp m'a părăsit, fă-me să înțeleg aci în locul acesta aprópe de Dumnezeu, că tu împărtășești macar pe jumătate iubirea ce ț-am adus-o ca jertfă pe altarul inimii mele. Oh, și eu atunci voi fi atât de fericit. Atunci eu într'adevăr voi simți că trăiesc. Viața nu va mai fi pentru mine o povară, ci o desfătare.

Și copila de a cărei iubire eu nu me indoisem, ci o întrebai, căci e un ce înăscut în noi de a fi deplin siguri de adevărul cauzei ce ne fericește, copila acēsta, me privi un scurt moment cu ochii sei ca cerul, și-apoi încet își plecă capul pe peptul meu.

— Dumnezeuule! esclamai eu de odată, cât fș de fericit!

Și apoi stringend la peptu-mi acest trup în care locuia o inimă atât de bună și de ~~oasă~~ ~~nu~~ me putui reține de a nu-i sărută buzele-i moi...

Deșteptați din acēsta fericire, care ni se părú că durase de abia cât o clipită de ochiu, observarăm că ceialalți soți eșiseră aprópe toți din locurile unde s'au fost retras, și începură a porni după pater Michelle. Când plecarăm și noi, eu zării lângă picioarele noastre vre-o câteva tușe de »flórea reginei«, acēsta flóre atât de drăgălașă și de plăcută, și le culesei tóte până la una.

— De ce rupi așa fără de cruțare sêrmenele flori? — me întrebă ea cu vocea-i atât de dulce.

— Le rup, ca să le pot avé de un vecinic suvenir, care să-mi aducă aminte totdeuna de câte ori le-oi vedé, că și eu am fost cândva fericit.

(Va urmă.)

Nicolae Popescu.

Carte 'n doliu.

Am deschis a sórtei carte
Și intr'ēnsa m'am uitat.
Dar vedend ce me așteptă,
Am închis-o și-am oftat.

Fiecare filă intr'ēnsa,
Eră 'n negru încadrată;
Și pe pagina din urmă,
N'am găsit nici o erată.

Gheorghe din Moldova.

BĂIATUL IN SCAUN.

Nume familiare românești.

(Urmare.)

19. *Comuna Calina.* Balan 4 familii, Belan 2, Belia 1, Beloia 2, Beța 3, Boru 18, Braia 1, Bejinari 1, Buzila 1, Ciclovani 1, Cimponeriu 1, Cosmeț 6, Curia 11, Daba 1, David 1, Dia 1, Drega 1, Drugarin 26, Duma 2, Frățila 2.

Gaita 1, Guran 2, Iana 2, Iena 1, Macau 2, Mateșone 1, Moliș 1, Musteță 18, Novac 1, Păsule 9, Patin 1, Parfiru 1, Putnic 7, Stoina 1, Toghia 1, Uma 1, Vatav 2, Vuia 2, Vucu 18.

20. *Comuna Chernecia.* Adam 16, Almașan 2, Argane 10, Babeț 5, Baboni 4, Belia 2, Benda 1, Bergian 1, Birou 6, Birtean 1, Boșin 3, Botoi 1, Buzugum 1, Caravina 3, Catina 5, Cârcioban 1, Ciascu 3, Ciurca 1, Coterla 2, Crăciun 1.

Dema 1, Dragila 2, Drășila 2, Fira 3, Floria 2, Gerga 1, Ghia 1, Ghicu 2, Ghione 2, Ghitta 5, Goravina 1, Grecu 1, Guț 4, Iema 1, Jitvan 3, Lagia 1, Leca 1, Lina 1, Lung 2, Marin 1, Mateșone 20, Micșia 3, Micu 1, Manciu 1, Măter 20, Molin 36, Olar 4, Oldea 1.

Pau 1, Penda 1, Petrica 19, Petruț 5, Pincu 20, Pitiu 6, Popa 4, Popovici 2, Sgerdia 1, Simeon 1, Stângu 1, Stoia 1, Țunea 1, Todor 1, Trăila 1, Trăilone 1, Truica 1, Truța 1, Vacarescu 1.

21. *Comuna Clocotici* Mai toți sunt Bulgari, sub numirea de Crașoveni. Banac 1, Barat 1, Beța 29, Belța 1, Belcea 2, Birta 34, Blaju 5, Ciocilca 6, Ciurmac 1, Dragia 1, Filca 25, Flora 1, Curia 15.

Gera 1, Giurgiulena 5, Gluvac 3, Gruia 1, Herșea 1, Iaguta 1, Ion 2, Ivanița 3, Latichici 1, Lucacela 23, Lucaciu 4, Magdici 6, Malul 2, Martinca 9, Mara 2, Mircionia 15, Murgul 4, Mușelin 22, Oșil 34, Paian 2, Peia 14, Petrașcu 2, Podrac 12, Romac 14, Svenac 5, Stankits 8, Uichița 3, Vatav 9, Vlasici 10, Vușița 1.

22. *Comuna Comoriște.* Adam 2, Ager 2, Bacala 1, Baica 6, Balica 1, Beținac 1, Bisuit 9, Blagșa 5, Boca 6, Bolovegiu 19, Borea 4, Botoniș 57, Braia 3, Buna 2, Calar 8, Chercioban 6, Cherciui 8, Benușa 4, Chetta 2, Culin 1, Culen 7, Ceascu 1.

Drăgan 5, Dragomir 6, Duda 1, Enescu 1, Floria 3, Gerboni 7, Ghîrcu 1, Ghecea 2, Grema 10, Guran 11, Ienescu 9, Ilia 1, Ivan 2, Laica 4, Lapădat 2, Lința 2, Luca 18, Lupinca 1.

Manciu 1, Mara 3, Maceș 3, Meza 5, Miela 1, Micodin 2, Micșa 4, Micu 3, Miloia 1, Mitar 1, Miu 12, Moldovan 2, Molin 2, Moțoșan 1, Motroșan 2, Nadașan 1, Niagu 1, Novac 1, Oprian 2.

Pasere 1, Păsule 5, Peica 3, Penda 9, Petrașcu 1, Petrica 2, Preda 3, Popovici 1, Purec 1, Rad 4, Raica 2, Roman 10, Roșu 3, Rusca 1, Rusu 1, Siget 2, Serbu 10, Stanciu 5, Stefan 2, Stoicu 2, Stoian 8, Străin 2, Teperdel 21, Țunea 6, Țeran 1, Terbeț 23, Toma 4, Trif 1, Turcu 1, Ursu 8, Uzat 6, Vuia 7, Zgerdia (Zgîrcea, Zgîrșa) 17.

23. *Comuna Maidan.* Almașan 4, Ambruș 2, Angel 1, Balan 1, Beica 1, Blaș 4, Brebenar 1, Brânzei 5, Borcian 2, Bura 1, Cherdu 1, Cica 2, Cimponeriu 16, Cipu 25, Docu 1, Crașovan 2, Chercioban 9, Codea 1, Curia 1.

Dreghicescu 39, Frenț 1, Gherga 35, Gerliștean 1, Goiț 1, Golia 3, Guramare 12, Ivan 7, Inși 1, Liuba 94, Lința 5, Lung 45, Marșevila 4, Miclea 51, Micleu 2, Murgu 1, Nedelcu 1, Novac 3, Olar 23.

Petru 4, Poșta 8, Popovici 4, Preda 11, Rad 1, Rusalin 3, Sbircea (Scercea) 1, Semaroș (Samaroș) 6, Sima 5, Simu 1, Stefan 9, Stângu 2, Stoian 2, Pamaș 1, Velia 4, Velimir 1, Vucu 1, Țunea 27.

24. *Comuna Macoviște.* Avram 1, Băiaș 1, Blidar 1, Brebete (Vrebete?) 4, Braila 3, Bujoran 1, Chinda 2, Clebeș 1, Creț 3, Crista 2, Corcan 1, Cuvin 8, David 2, Fira 1, Ghîrcu 3, Ivan 6, Izloșan 1, Lațcu 7, Luca 1, Mioc 2, Mosgova 1, Murgu 2, Nemoian 1, Nistor 2, Niamț 11, Novac 5, Ocnar 3, Olar 2.

Preda 3, Radomir 3, Radivoi 1, Roman 14, Rotar 8, Rugaciu 7, Rusovan 1, Sechenan 1, Sima 7, Serbóne 1, Șola 1, Stângu 4, Stoiedin 1, Stupar 1, Tatar 1, Velimir 1.

(Va urmă.)

Dr. At. M. Marienescu.

Mândra și voinicul.

— Baladă. —

Pe ulița armenescă
Este-o șatră țigănescă,
Dar în șatră cine șede ? !
Șede mândru și mândra,
Mândru calu-și potcoviă,
Îr mândruța mi-l pândia.
— Dai mândruț, mândruțu meu,
Dăr ce găți tu murgul teu ?
O găți-l de d-armeșie,
O găți-l de pribegie ? !
— Nici-l găt de pribegie,
Dar nici-l de d-armeșie,
Ce mi-l găt de cotunie.
— Dali bade, dragul meu,
Unde găți tu murgul teu ?
Dăr ți-i dor de pribegit,
Ori ți-i dor de cotunit ?
— Ori mi-i dor de pribegit,
Ori mi-i dor de cotunit,
Eu trebuie să me duc,
Cale lungă să apuc !
— Decă-i băduță să mergi,
Dar pe mine cui me leși ?
— Tu șești acas' puiul meu,
Că pe unde me duc eu,
Să ferescă Dumneșeu,
Nu-i nici apă,
Nu-i nici erbă,
Numai, mândră, pără secă.
— Decăt bade să remăi
Ca o pasere 'n pustiu,
Fă cu mine-atăta bine,
De me ia pe cal cu tine,
Căci singură vai de mine !
— Te-aș luă dar mi-i rușine
— Bade, decă-i rându-așă,
Când îi trece vâlcelele,
Sară-ți calu și tresară,
Chivera din cap îți sară,
Când ti-i plecă după ea,
Fie-ți mörte sabia.
— Mândră, decă-i rându-așă,
Când îi trece vâlcelele,
Rupă-ți-se mărgelile,
Căpătând tu după ele,
Putrăgescă-ți degitele
Și pice-ți inclile,
Să le d-aflu mândră eu,
Să le port în butul teu.

V. Magdu.

Scrisore din Berlin.

Octave Feuillet †. — Amorul lui Frederic Hebbel. — Drama lirică în secolul al XVIII-lea. — Societatea »Tinerimea Română studioasă« din Berlin.

Octave Feuillet a murit — și multe cetitoare franceze plâng după poetul lor așa de iubit. Deja acest fapt e destul de caracteristic pentru scrierile lui Feuillet. Sânt foarte puțini bărbați atrași de talentul lui Feuillet; cu atât mai mult inse l'au ridicat până în ceruri multe femei franceze, femeile care au format așa dîsa comunitate literară a lui Feuillet

Și că Feuillet a fost iubit și deificat de cetitoarele sale, o putem înțelege foarte bine. Pe de o parte, nici un alt romancier n'a observat linia de castitate în scrierile sale ca Feuillet. Nici odată el nu ajunge în lucrările sale până acolo, unde bunul simț ne-ar dice să punem cartea la o parte. Acastă, aș crede, face foarte mult ca poetul să fie iubit în cercurile femeilor cu gust literar. Pe de altă parte Feuillet protesteză în mod energic contra confesiunii frazei »La donna e mobile.« Mai toate eroinele din operele lui Feuillet, fie ele de origină bună sau inferioară, iubesc numai odată, o singură dată și numai o persoană — această l'a făcut pôte și mai mult a deveni favoritul secolului frumos. De răsfoim literatura anilor din urmă, de aruncăm privirea noastră în viața activă de toate zilele, vedem că din toate părțile ni se sugereză opiniunea, că femeia — notăm bine că vorbim de femeia legată de bărbatul ei — decă a iubit odată, decă odată a intins brațele spre a îmbrățișa pe amant, o va face și a doua oră, și amantul cel dinteu va ave un următor — la donna e mobile. Feuillet a negat totă viața sa această mobilitate a psihicului femeesc, și în al seu »Monsieur de Camors« ne dice: »E adevărat, că în general femeile se disting prin stabilitatea gândului lor și prin credința ce păstrează simțământului lor. Bărbatul din contră, are o inimă nestatornică și în veci schimbăciosă; e inse așa de egoist, încât crede că această nestatornicie e numai privilegiul seu — și strigă și se plânge, decă, cum rar se întâmplă, o profeseză și femeia.« Și înțelegem foarte bine, că femeile sânt recunoscătoare pentru un astfel de compliment; o înțelegem foarte bine, că eroinele lui Feuillet, care, chiar decă nu sânt virtuose, chiar decă au un amor imoral, ele rămân credincioase pasiunii lor — contrarul celor descrise de Flaubert în a sa »Madame Bovary« — formeză apărarea cea mai bună a femeilor morale și imorale.

Pôte și o altă însușire l'a făcut să câștige simpatiile femeilor. Feuillet în mai toate scrierile sale are tendințe religioase, și nici un caracter nu se influențează mai mult de tămăie, ca și caracterul femeesc. Și numai femeia care crede că credința bisericăscă se pôte uni cu eleganța lumescă, numai ea a putut să fie încântată de operele lui Feuillet, mai ales de ne gândim la cele din urmă, unde tendința catolică prae ese la ivelă.

Așa putem înțelege de ce găsim atâta romanticism în scrierile lui Feuillet, în romanurile sale dramatice. Acastă e cauza că »Dalila« (1857), »Montjoye« (1863), »Le Sphinx« (1874), »Un roman parisien« (1882), »Chanillac« (1886) etc. nu pot fi intrupate unui repertoriu modern, cu toate că pe vremea lui Napoleon al III-lea, ele ar fi fost fără îndoială unele din cele mai însemnate produse dramatice.

Am amintit numele lui Napoleon și e drept să

amintim și numele împărătesei Eugenia, care l'a făcut pe Feuillet de poetul curții ei, însărcinându-l apoi și cu rânduirea bibliotecii castelului. Cu toate astea Feuillet a cutezat, îndată după mórtea președintelui camerei franceze, ducele de Marny, să-l zugrăvescă în romanul seu »Monsieur de Camors« — într'un fel nu tocmai plăcut pentru original.

Feuillet a scris nuvele, drame și romanuri; din dramele sale, cea dramatisată după un roman »Le roman d'un jeun homme pauvre« și »Le Village« sânt cele mai însemnate. Din romanuri, afară de cel numit, care e cel mai bun, mai putem numi »Julia de Trécoeur«, »La morte« și »Honneur d'artiste.« Și criticul cel mai obiectiv va recunoșce că Feuillet, afară că e un excelent povestitor, a formulat acțiunea romanurilor sale într'un mod așa de maestrit, încât cu greu vom găsi pe cineva care ar puté să-l imiteze.

Opiniunea publică germană a claselor culte s'a ocupat în zilele aceste și cu amintirea unui poet german, cu dramaticul Frederic Hebbel. Dr. Felix Bamberg a scos la lumină, acuma câteva zile, primul volum din corespondența lui Hebbel, și o parte a acestei corespondențe, scrisorile trimise domnișorei Elise Lensing la Hamburg, a fost pricina unui sgu-duiri psihice.

Frederic Hebbel, fiul unui zidar sărac, s'a născut la 18 martie 1813 în Wesselburen, și fiind în vîrstă de 14 ani s'a făcut copist la eparchia orașului seu natal, ceea ce a și ramas până la împlinirea vîrstei de 22 ani. În această vreme tînărul Hebbel a trimis încercări poetice literatei Amalia Schoppe la Hamburg, spre a le publică în jurnalul editat de dînsa, »Hamburger Modenblatt.« Amalia Schoppe a fost cauza că Hebbel s'a mutat la Hamburg, unde, spriginit fiind de mulți oameni buni, a început să se prepare pentru studiul universitar, care apoi l'a și urmat la universitatea din Heidelberg, unde s'a făcut doctor în filosofie.

Hebbel, sărac cum a fost cînd a venit la Hamburg, a căutat o locuință eștină și o și găsi la o femeie săracă anume Lensing, care împreună cu fata sa Elise, își câștigă pâinea prin cusutul rufelor. În anul 1835, cînd Hebbel se mută la veduva Lensing, domnișora Elise anumără deja 32 de ani — și neinzestrată nici cu frumusețe, nici cu cultură superioară, se credea că nu va fi periculoasă tînărului poet. Cu toate astea Hebbel și Elise se împrietiniră foarte repede și Elise i-a dat tot ce o femeie cu inimă pôte da bărbatului iubit. L'a spriginit în toate privințele, îi dădea de mîncare, fără a cere plată; îi trimitea bani la Heidelberg și la München, ca să-și pôtă urmă studiile; spriginii și pe mama lui Hebbel, trimițendu-i mîncări, vinuri și chiria casei — în numele fiului ei. Și apoi i-a și născut doi copii.

Fără îndoială, scrisorile lui Hebbel adresate Elisei arată că dramaticul romantic dispunea de un caracter urît. După ce primi spriginul Elisei, după ce îi scriea că o iubeșce și că o va luă de soție, Hebbel cuteză să-i scrie să uite flacărea amorului și să nu-i mai vorbescă de insurătoare. Și purtarea lui Hebbel e cu atât mai revoltătoare, cu cât vedem că chiar cînd trăia cu Elise, el mai avea o altă iubită, pe fata unui stoler Schwartz. Și puțin mai în urmă el îi face cunoscut că iubeșce o a treia, cu numele Emma Schröder. Și la urma urmelor s'a insurat cu o actriță vieneză, Christina Enghaus. Tocmai această mobilitate perpetuă a inimei poetului Hebbel a produs simțeminte neplăcute între cetitorii corespondenței sale.

Hebbel, de și un dramatic talentat, astăzi nu mai pôte plăcé publicului teatrelor, din cauza acțiunii

bizare și romantice a dramelor sale, care de altfel sânt laudabile în ce privește limba, caracterele și fantasia lor. Cele mai principale sânt: »Maria Magdalena«, »Judita«, »Genoveva«, »Herodes și Mariana«, »Agnes Bernauer«, »Nibelungen« etc. El a mai scris și poezii și prosă, și o tragedie a sa, scrisă în anul 1856, »Gyges și inelul seux«, se află în repertoriul Teatrului Național din București. — Hebbel muri la 13 decembrie 1863, după ce a fost premiat cu prețul »Schiller« de regele Prusiei pentru drama sa »Die Nibelungen.«

La »Gesellschaft für Deutsche Literatur« ne-a vorbit săptămâna trecută dl dr. Albert Köster despre drama lirică în secolul al 18-lea. Acest gen de artă mai purtă numele de melodramă, spectacol musical, monodramă, duodramă, înse numele de dramă lirică pare a fi cel mai corect, căci originea lirică se poate vedea deja în origine, formându-se din cântată într'un fel de monolog liric — întocmai ca tragedia elenă din ditiramba lirică.

Drama lirică se poate dice că a fost creată de Jean-Jacques Rousseau, care la 1762 a scris un Pigmalion ca »scène lyrique«, componând și muzica versurilor sale. Întâia dramă lirică germană e a actorului și poetului Brandes, cu compozițiunea musicală a lui Benda, care apoi deveni cel mai clasic compozist al acestui gen de poezie. Și această dramă s'a perdut din cauza tragicului fantastic și a elegiului molesit cu care căută să brileze. »Medea« lui Gotter a avut succesul cel mai bun, și Reichardt e compozistul decadentei. Inse nu se poate tăgădui, că drama lirică, cu toate că după opiniunea criticului de-ași, nu poate avea însemnătate, a exercitat o influință foarte mare asupra poezilor mari, și atât la Goethe cât și la Schiller găsim urmele acelei influențe. Dr. Köster crede, că tocmai drama lirică e cauza că limba versurilor lui Schiller pare așa de musicală.

La societatea »Tinerimea Română studiosă« s'au mai ținut următoarele conferințe: Dl Căpitanovici, student în filosofie, a vorbit despre poezia lui Eminescu, recitând unele din versurile sale, precum și anecdote de Speranță. Dl Stetan Nanu a ținut o conferință despre pesimismul lui Schopenhauer, și pentru ședințele viitoare s'au anunțat deja încă două conferințe: de dl Gheorghe Eremie, student în drept, despre doina românească în Ardeal, și de dl Christea Bolintineanu, despre istoricul telegrafului.

Moise.

B o n b ó n e .

Sfat medical.

— Dta nu ai nici un defect organic. Dar faci pră puțină mișcare. Umblă mai mult și fă exerciții corporale.

— Sânt acrobat în circus.

*

— Ce-ai făcut cu banii câștigați din lucrarea ta »Contra beției?«

— I-am beut.

*

La tribunal.

— Ei bine, acusatule, nu mai ai nimic de adăugat pentru apărare?

— Nu, dle președinte, mai aveam 5 lei și i-am dat și pe aceia avocatului meu.

Societatea dōmnelor rom. din Bucovina.

În urmă am ajuns și noi bucovinenii, ca să avem o societate a dōmnelor române, și să nu stăm înapoi România din Ungaria, unde încă dela 1856 s'a pornit înființarea societăților dōmnelor române de pe la diferite orașe de căpetenie. Încă înainte de un an s'a constituit un comitet de dōmne române din diferite stări, care să facă preparativele pentru înființarea acestei societăți și să elaboreze statutele. În acest comitet au intrat dōmnele baroné-a Eufrosina de Petrino-Armis, Iulia Bumbac, Elisaveta de Bejan, Minodora Coca, Aglaia Cosovici, Aristeia de Grecul, Olga de Grigorcea, baroné-a Natalia Hormuzachi, baroné-a Stefania Hormuzachi, Aglaia Isopescul, Eugenia Olga Morariu, Agripina de Onciul, baroné-a Anisia Mustéță, Fevronia Popescul, Elena de Popovici, Elena de Reus Mirza, Iosefina Seleschi, Sofia Stefanovici, baroné-a Victoria Stîrcea, Sinclitica Wojucki, Alma Volcinschi, Elena Voronca, Sofia Zaloziecka și Virginia Zurcan. Statutele acestui comitet atât de imponent, constând în majoritatea sa din aristocrate române, le și aprobă guvernul țării și comitetul putu să convoce la adunarea generală de constituire, care o făcă pe 6 febr. a. c. Localul de adunare a fost sala spațioasă și frumoasă a dietei țării, unde s'au adunat dōmnele române în număr foarte mare, atât din aristocrația română, cum și din celelalte stări ale societății românești din țară. Vicepresidentul societății pentru literatura și cultura română în Bucovina, dl Vasile de Repta, avuse bunăvoința de a conduce adunarea generală, care printr'un discurs desfășură însemnătatea societăților de dōmne pentru cultura poporului, cum și scopul acestei societăți de dōmne. După cetirea statutelor procedă adunarea la alegerea viitoare societăți.

După statute, scopul societății acesteia este de a lucra pentru înaintarea culturii și în special a învățămîntului la partea femească a populațiunii române din Bucovina și pentru sporirea industriei de casă, pe care vrea să-l realizeze prin acordări de stipendii, spre a spori cercetarea școlilor din partea copilelor, prin înființarea de cursuri pentru industria de casă, prin arangiarea de expoziții și bazaruri de industrie de casă și prin mijlociri la vîndări a produselor industriei de casă. Societatea constă din membre și membri, cari din urmă pot fi aleși și în comitet, au înse numai vot consultativ. Comitetul constă din 15 membri și se alege pe trei ani.

Adunarea generală alese în comitet pe următoarele dōmne: ca presidentă pe baroné-a Eufrosina Petrino-Armis, ca membre ale comitetului pe dna Elena de Popovici, Victoria baroné-a Stîrcea, Casandra de Buberle, Maria de Grigorcea, Pulcheria baroné-a Vasilco, Elena Volan, Eugenia Olga Morariu, Sofia Stefanovici, Aglaia Isopescul, Anisia baroné-a Mustéță, Stefania baroné-a Hormuzachi, Aspasia de Onciul, Ana Copaciu și Iulia Ioanovici, érá în comitetul de reviziune pe dōmnele Alma de Volcinschi, Virginia Zurcan și Iosefina Seleschi.

*

Ca în toți anii, a arangiat societatea academică română »Junimea« și în anul acesta un bal, care se poate numi cu drept balul de elită și balul prim printre toate balurile arangiate în cășlegiul acesta. Sala spațioasă a societății filarmonice germane din Cernăuți a fost într'a 5 febr. a. c. ocupată de societatea cea mai alésă din Cernăuți. Eră ziua balului Junimei și cine să nu-l cerceteze? S'ar dice, că n'ai gust ales. Tōtă lumea cernăuțenă se gătia. Sala eră frumos decorată cu produsele industriei de casă a Bucovinei. Capéțul salei a fost transportat într'o frumoasă gră-

dină, decorată cu busturile Majestaților Sale, care eră închisă spre publicul dansator cu un grilaj, al cărui portal avea ca inscripția inițialele societății »Junimea.«

Dintre oșpeți am vădit pe președintele țării contele Pace, Alesandru baron Vasileo cu dōmna sa, mitropolitul dr. Silvestru Morariu, care priviă dintr'o loge, consulul rusesc Lodigjensky, baronii Eugeniu, Victor și George Stircea, domnii de Grigorcea, Dimitrie cavaler de Costin, Iancu de Lupul, generalul de Sărăcin cu fiica sa Margarita, Constantin cavaler de Bruchenthal, Vasile de Vasileo, baronii Eudoxiu și Nicolau de Hormuzachi, de Cârstea, de Ianosz, dr. Iancu de Zotta, deputat imperial, Ciuntuleac, archimandritul dela sf. Ioan din Sucēva, Mihai Piteiu, Nicolau baron Mustetă, prof. Vasile de Repta etc. Mai multe dame au fost in costum național, care prin frumuseța sa infrumusețā foarte mult balul. Balul se deschise sub sunetele horei de cătră căpitanul țării Alesandru baron de Vasileo cu dōmna basonesa George Stircea, și de dl George baron de Stircea cu dōmna baronesa Vasileo. Mult a fost aplaudatā polca française »sprintenele«, compoziția capelmaiestrului militar din Cernăuți, ce a dedicat societății academice române »Junimea.«

Forțe interesante au fost cadourile pentru dōmne, cari au fost camee de bronz cu capul lui Traian, pe câmp verde-albiu, avēnd impregiurul lui inscripția curat archeologică: »Imp. Caes. Nervae Traian. Aug. Ger. Dac. PM. TR. PCOS VPP« și pe care incunguriā un inel de bronz, de care atērnau lānțușore frumusele. In dosul cameei se aflā cărticica cu ordinea jocurilor.

Arangerii balului, membrii societății »Junimea«, purtau ca distincțiā asemenea o camee de Traian, darā in formā mult mai micā, ce se infățisā foarte frumos.

Dionisiu O. Olinescu.

Băiatul in scaun.

— Veđi ilustrațiunea din nr. acesta. —

Este o epocā de mare insemnătate in viēta băiatului, când ajunge și el la mesā. Scaunul lui nu este ca al celorlalți, ci mai nalt, care se pune tocmai lângā mama cea bună. E și fālos băiatul, că dēnsul șede la mesā, ba priveșce cu oreșcare sentiment de superioritate spre fratele sēu sora, care se aflā āncā in lēgān.

Câte odatā inse o păteșce și el. Il lasā singur in casā pe câteva minute. Atunci ar vrē să se cobōre, dar nu-i in stare, e inchis acolo ca leul in cușca sa. Āncai dēcā jucāreiele ar fi lângā el ! Dar și acele sūnt resfirate jos pe pāmēt. își intinde mănutele să le ajungā. Dar de unde !

Cu duiōșie se uitā la ele, așteptānd să vie cineva ca să-l scape din situația acēsta neplăcutā.

LITERATURĂ ȘI ARTE.

Jertfa. Sub acest titlu a publicat dl N. G. Rădulescu-Niger la București un volum mare, care conține douē novele. Prima are drept titlu numirea cărții. In acēsta lucrare, autorul ne infățoșezā istoria a douē căsătorii nefericite. Un tiner iubeșce o fatā, dar părintele ei i refusā invoirea ; tinerul apoi se insōrā cu alta, fata se mārītā dupā altul, inse nici el nici ea nu pot uitā primul amor și devin nefericiți. Subiectul simplu se desvōltā foarte interesant și atāt

scenele, cât și figurele sūnt zugrāvite cu mult talent. Caracterele se desvōlesc inaintea nōstrā nu numai prin descrieri și prin povestirea altora, ci prin ēneseși acțiunile lor. »Jertfa« este una din cele mai bune novele ce avem in limba nōstrā. Stilul e ușor și destul de expresiv ; dar ortografia forțe desconsideratā. Tiparul cu literele sale vechi și cu hārtia diferitā, nu prē este recomandabil. Sperām cā a douē ediții, de va eși, va fi mai ingritā.

Anecdote populare. Literatura nōstrā poporalā incepe a fi cultivatā din ce in ce mai bine. La inceput s'au publicat numai poesile, apoi au urmat poveștile și 'n cele din urmă vin anecdotele populare. O astfel de culegere a apărut de curēnd la Brașov din tipografia A. Mureșan și intitulatā »Din traista lui Moș Stoica. O sutā și una de minciuni populare din țera Ardealului, date la ivelā de Sandu Pungă-Gōlā, dascāl și fecior de popā.« Frunđārind acēsta broșurā, un aer vesel ne suride și ne desfētām cu plăcere la felurile apucături ale umorului poporal. Este nesecat acest umor și curge nesilit limpede ca cristalul. Cei ce scot din el la ivelā, fac un serviciu literar. Broșura e depusā la librāria N. I. Ciurcu in Brașov. Prețul 20 cr.

Documente istorice. Cetim in »Romānul« : Dl V. A. Urechīā, cetind in cursul seu de Istoria Romānilor dela facultatea de litere din București asupra lui Mavrogheni un numēr forțe mare de documente, din cele mai interesante, studenții anului III au luat inițiativa de a formā un comitet care, prin liste de subscripțiuni, să adune fondurile necesare pentru publicarea acestor documente.

Din șolințele matematice și naturale vedem anunțate, intre altele, următorele cărți școlare: Vlassa G. Geometria pentru gimnasiul inferior, dupā D. F. Mocnic pentru I et II cl. gimnas. Algebra după acelaș d. Mocnic pentru școlele medie »la librāria W. Kraft.« Ceontea Teodor : Aritmetica generalā și specialā. Făgārășan D. : Fizica pentru școlele populare. Darius I. : Fizica pentru școlele pop. cu 50 de figuri. Hossu Iosif : Planimetria constructivā pentru școlele medii P. I și II. Isopescul D. : Manual de aritmeticā pentru gimn. infer. Mărculeț I. : Manual de aritmeticā pentru a III și IV-a clasā gimnasialā. Uilacan A. : Elemente de istoriā naturalā pentru școlele populare. Ilasievici I. : Curs metodic de Istoria naturalā. Michalescu Sim. C. : Elemente de zoologie pentru gimn. Michalescu Sim. C. : Elemente de mineralogie pentru gimn. Michalescu Sim. C. : Regnul animal, reptile, pești, mollușce, insecte, vermi, radiate. Vlaicu Arseniu : Chemia elementarā anorganicā prelucratā pentru gimnasii, școle reale, preparandii, școle civile etc. cu 43 de ilustrațiuni in teext. 1890. Mai vērtos din punct de vedere al unității in terminologia romānescā sūnt de recomandat profesorilor și cărți școlastice de științe tipārite in Romānia, precum intre altele multe : Brāndza D. dr. : Prodeomul Flora romānā sēu Enumerațiunea plantelor, op vast premiat. Poni P. : Cursul de chimia elementarā fundat pe teoria atomomicā. Acelaș : Elemente de fizicā cu figuri in teext. Baclaoglu Emanuil profesor la universitate : Fizica cu ilustrațiuni, op premiat de cătrā Academie.

Cartea nouā a dlui Lauran. Rds. dn canonic-abate dr. Augustin Lauran, fidel obiceiului seu adoptat de cățiva ani, d'a publicā in fiecare ērnā cāte un volum in limba maghiarā, a scos la luminā și acuma unul. Titlul acestuia este »Egyházipolitikánk« (Politica nōstrā bisericescā) și conține articolii autorului, publicați in anul trecut in điarul »Magyar Állam.« Articolul prim tratēzā o causā de actualitate, căci se ocupā cu asilele de copii și le combate atāt pentru cuvēntul, că creșcerea copiilor e dreptul exclusiv al

părinților, cât mai cu sémă pentru lipsa de confesiune a asilelor. In articolul al doile se ocupă de cesiuni privitoare la greco-catolici. In ceialaltă vorbesc despre autonomia catolică și face polemică cu câțiva antagoniști ai sei de prin ȃiarele clericale maghiare. Din prefață mai aflăm, că volumul acesta este menit a incheia seria publicațiilor autorului relative la »politica noastră bisericească.«

Carte de școlă. La Brașov a eșit de sub tipar: Carte de cetire pentru școlele primare române, prelucrată după mai mulți autori, de Georgiu Zaharia, învățator. Partea I pentru anul al 3-lea de școlă. Carte recomandată de »Reuniunea învățătorilor români« din districtul al X-lea Brașov. Editura librăriei Enric Zeidner in Brașov.

TEATRU ȘI MUSICĂ.

Producțiune declamatorică-musicală in S.-Sebeș
Corpul învățătoresc dela școlă capitală română greco-ort. din Sebeșul-săsesc a arangiat mercuri la 11 ianuarie n. ziua pașionilor școlii, o producțiune declamatorică-musicală in sala edificiului școlar. Programul: 1, a) »Coroana cutundată«, cor de H. Böniche. b) »Serenadă«, cor de H. Marschner. 2, »Sentinela română«, de V. Alecsandri. Declamațiune. 3, a) »Resignațiune«, cântec pentru tenor, solo, de F. Mendelssohn-Bartholdy. b) »Movila lui Burcel«, de V. Alecsandri. Declamațiune. 4, a) »Mama lui Stefan-cel-Mare«, de D. Bolintinean. b) »Leștiune de com-puț«, cor de școlari. 5, a) »Nu te pot uită«, de *** cântec pentru bas-solo. b) »Țeranul și ochielarii«, de A. Pann. Declamațiune. 6, »Din depărtare«, cvartet de J. Vorobchievici. 7, »Uite mamă colo 'n sat«, cor de G. Dima. Venitul s'a destinat pentru infiintarea unui fond coral.

Reuniunea română de cântări din Sibiu va ține adunarea sa generală ordinară astăzi sâmbătă la 2/14 februarie in seminarul archidieceșan de acolo; president dl G. Dima, secretar dl M. Voilean.

Societatea Academia ortodocșă din Cernăuți a ținut mercuri la 11 febr. n. conferință solemnă. Programul: 1, Cuvânt de deschidere, rostit de președintele societății. 2, »Imnul cătră Precurata Maică«, cuv. de I. Grozescu, octet in D-dur de I. Vorobchievici. 3, »Sosirea primăverii«, cor cu solo-tenor II. (Z. Percec), cuv. și mus. in C-dur de C. Porumbescu. 4, »Unule născut fiule« (in limba rutenă), comp. in G-moll de Bortnianski. 5, »Despre datorințele copiilor față cu părinții«, discurs de T. Popescu. 6, »Ce te legeni codrule?« cor cu solo-tenor și — bas (M. Ursulean și I. Pohață), comp. in G-dur de I. Vorobchievici. Pausă. 7, »O rugăciune«, duet (M. Ursulean și G. Dracinschi) in F-dur. 8, »Psalmul 136« (cu text slavon), comp. in E-dur, dedicată »Academiei ortodocșe« de I. Vorobchievici. 9, Un cântec rutean de K. Bohatiretz. 10, »Ėrna«, cuv. de Xenopol, comp. in C-dur, cu solo-tenor (M. Ursulean) de C. Porumbescu. 11, »Din șeșetore«, poutpuri popular in D-dur de I. Vidu.

Musică și teatru in Tilișoa. Corpul învățătoresc dela școlă gr. or. din Tilișoa va arangia la 2/14 februarie, cu ocașiunea hramului școlii, o producțiune musicală-teatrală, in edificiul școlii de acolo. Venitul curat este destinat in favorul bibliotecii școlare.

Corul plugarilor din St.-Mihailul-român. comitatul Timișorii, va da acolo in 2/14 l. c. un concert in ospetăria comunală. Se vor cântă cvartetele: Spiritul, Arcașul, Junimea parisiiană, Senin și furtună, S'o veđi mamă; se va ȃice un dialog »Despre super-

stițiune«; se va declamă o poesie. Conducătorul corului e învățatorul Sofroniu Racovițan.

Concertul din Comloșul-mare, pe care l'am anunțat in nr. trecut, s'a amănat pe 3/15 februarie; ȃr canțoneta »Jidovul la codrul Herzi« va fi esecutată de Petru Balan.

BISERICĂ ȘI ȘCOLĂ.

Șolri bisericești și școlare. Pr. Ssa dr. Ioan Szabó, episcopul Gherlei, s'a intors din Roma la reședința sa. — Dl Iuliu Raț, capelan gr. c. in Lugoș, a fost numit vice-notar consistorial in trebile judiciale.

Diecesa Aradului, sub înleptă ocărmuire a Pr. Ssale părintelui episcop actual Ioan Mețian, face progres forte imbucurător. Am scris in mai multe rânduri, că in unele comune, cu ajutorul fondurilor diecesane, la sfatul și indemnul ilustrului cap al diecesei, s'au cumpărat pământuri. Acuma éraš aflăm din »Luminatoriul«, că numita diecesă a cumpărat pe sēma fondului preoteșc din pământurile erariale trei parcele pe teritorul comunelor Sănmihailul-român și Chișoda, cu totul 2024 jughere catastrale, cu prețul de 256,900 fl. Aplaudăm din totă inima acēsta înleptă conducere!

Diecesa Gherlei. Din șematismul diecesei Gherla, apărut la sfârșitul anului trecut, scotem următoarele date. Numarul sufletelor 432,915, parochii 491, filie 333, protopopiate 45, prunci in școlă populară 38,849, in cea repetițională 15,471.

Parastase pentru Antoniu Mocsonyi s'au mai ținut, precum aflăm din »Luminatoriul«, la Cella, unde a asistat și dl Zeno Mocsonyi, fiul reședintului bărbat vrednic; apoi la Batta, Bruznic, Ohaba-scrbă, Bircăuș, Capolnaș, Izvin, Silha și Obad. Acēsta condolență generală arată totodată și stima de obște de care s'a bucurat neuitatul Antoniu Mocsonyi.

Ajutore pentru tineri români. Comunitatea de avere a fostului regiment confiniar român-banatic nr. 13. va împărți in anul acesta, după informațiunea »Luminatoriului«, la elevi ai institutului pedagogic din Caransebeș, ai școlilor gimnasiale, reale și civile, asemenea și industriale, ajutore in bani. Aceste ajutore se vor da numai la fiii săraci ai împăduriților, inșe diligenți și cu purtare bună. Terminul concursului a fost până la 3/15 l. c.

Institut bacteriologic la Iași. »Gazeta nouă« scrie că, decanul facultății de medicină din Iași a intervenit pe lângă consiliul județian pentru crearea unui institut de bacteriologie sub direcțiunea dlui dr. Pușcariu, care a lucrat in institutul drului Babeș din București. Cererea decanului a fost susținută in consiliu de dl George Al. Scorțescu și s'a votat in acest scop suma de 3000 lei, rămânând ca statul seu comuna să contribue încă cu 2000 lei.

C E E N O U ?

Hymen. Dl Antoniu Băliban, absolvent de teologie in diecesa Gherlei, s'a logodit cu dșora Teresia Bran, fiica dlui Ion Bran, proprietar in Unimēt in Sēlagiu. — Dl Victor Berindea, absolvent de teologie in diecesa Gherlei, s'a incredințat cu dșora Ana Szabo, fiica dlui I. Szabo, notar in Glod in Mara-mureș. — Dl Petru Gora, absolvent de teologie din Blaș, s'a logodit cu dșora Aurelia Șandor, fiica dlui Ioan Șandor proprietar in Ciachi-Gărbău.

Șolri personale. Maj. Sa monarcul va merge la tōmnă la Bistrița să inspecțiuneze manevrele, al că-

ror punct central va fi Bistrița. — *Dl Iosif Nicôra*, sergent pensionat de gendarmerie, a fost distins pentru îndelungatul serviciu credincios cu crucea de argint cu coronă pentru merite. — *Dl Aurel Perșinariu* a fost numit șef de biuro la serviciul central de tracțiune al căilor ferate române. — *Dl I. I. Nacian*, unul dintre cei mai de frunte economiști ai României, a fost ales membru al academiei de științe politice din Philadelphia (Statele-Unite.) — *Dl dr. Gavril Tripon* s-a deschis cancelăria advocațială în Bistrița. — *Dl dr. Silviu Moldovan*, avocat, s'a strămutat cu locuința în Baia-de-Criș.

Academia Română va serba în anul acesta jubileul de 25 ani ai existenței sale. Din incidentul acesta, precum anunțaserăm, Academia a ales încă în sesiunea generală din anul trecut o comisiune din membrii sei care să aranjeze serbarea. Aceasta se va ține cu ocaziunea sesiunii generale din est an a Academiei, care se va deschide la 18/30 martie, căci în anul acesta Pașcile cad târziu și sesiunea generală se ține totdeauna în a doua parte a postului mare. Academia a invitat pe toți membrii sei români și străini, ordinari, onorari și corespondenți să ia parte la jubileul ei.

Conferență culturală română în Baia mare. Mai mulți fruntași români din părțile sătmărene au convocat o conferență culturală în Baia-mare pe 17 februarie n. Obiectul de frunte al discuțiunii va fi statorirea și subscrierea texturilor de adrese îndreptate către ministrul de culte și instrucțiune publică și către dieta țării în cauza religiunii și limbii române; precum și dezbaterăa unor propuneri eventuale ce vor fi a se înștiința înainte la presidiu. Convocătorul e semnat de următorii: Alimpiu Barboleviciu vicar for. gr. e. al Silvaniei, Ciriac Barbul arhidiaconul părților sătmărene, George Pop posesor, Gavriil Barbul posesor, A. Cosma avocat, Antoniu Gitta protopop onor., Ioan Serbu v.-protopop onor., Ioan Pop paroc, Gavrilă Lazar de Purcăreți protopop Careilor, Sigismund Eug. Catoca paroc, Augustin Pelle protopop, Alexiu Berinde paroc, dr. Vasiliu Lucaciu paroc, Andrei Medan posesor, Vasilie Dragoș avocat.

Inaugurarea Ligei române. La 24 ianuarie (5 febr.) s'era s'a inaugurat la București în sala universității »Liga pentru unitatea culturală a Românilor.« Sala, serie »Românul«, a fost înfășată de public. Peste 6-7 sute de persoane au fost nevoite să se întorcă îndărăt, nefiind loc indestul. Sedința a fost deschisă de dl Grigore Brătian, care a arătat scopul pur cultural al Ligei și a spus că mișcarea a devenit generală; apoi citind manifestul comitetului Ligei, a terminat printr'un călduros apel către sufletele românești d'a se grupă în giurul celor din Ligă. Biuroul celui apoi diferitele depeșe de felicitare. Dl S. Mehedintz ținut o conferență despre rolul civilisator în orient și arată cum românii au toate însușirile unui popor merit a jucă un rol civilisator la Dunărea din orient. Dl Negulescu a vorbit despre vitalitatea poporului român. La urmă a luat cuvântul dl Policrat, care a mulțumit comitetului pentru zelul cu care lucrează în interesul Ligei; er dl Cernescu a arătat însemnătatea zilei de 24 ianuarie, care este aniversara unirei principatelor române. Liga are până acum filiale la Turnu-Severin, Pitești, Craiova, Tergoviște, Slatina, Ploiești, Giurgiu, Brăila, Galați, Focșani, Bărlad, Buzeu, Alesandria și Turnu-Măgurele.

Contra asilelor de copii. Precum indegetărăm în nr. penultim al foii noastre, alegătorii români din mai multe părți țin adunări prin cari protestează în contra legii care se va aduce pentru înființarea asilelor de copii. Astfel de adunări s'au ținut până acuma

la: Brașov, Sas-Sebeș, Sibiu, Mercurea, Caransebeș, Turda, Bocșa-montană, Lugoj, Bistrița, Băsești, Baia-de-Criș, Șimleu, Orăștie, Făgăraș.

Reununea femeilor române din Caransebeș a luat laudabila inițiativă d'a aranja o expoziție locală mai cu seamă de manufacturi țărănești. A treia parte din venitul curat se va da pentru fondul merit d'a se ridica din el monument lui Constantin Loga care s'a făcut nume nemuritor pe terenul instrucțiunii publice din Bănat.

O nouă bancă românească. Institutele noastre de credit și economii încep a se spori și la sate. Astfel aflăm din »Luminatorul«, că în comuna Chișoda s'a înființat »Chișodana« care s'a înregistrat la tribunalul din Timișoara. Acționarii noului institut sunt plugari, din cari se compune și comitetul în frunte cu preotul și învățătorul. Fiecare acționar plătește pe săptămână, timp de 8-10 ani, câte 10 cr. Directorul e învățătorul Paul Jivi, vice-director George Ciorogariu. Acest exemplu ar trebui să se imiteze și în alte locuri.

Institute de credit. »Bistrițana«, societate pe acții în Bistrița, va ține adunarea sa generală ordinară la 17 februarie n. la 10 ore înainte de miezăzi în localul seu. — *Perșeu* din Seini, sub conducerea părintelui A'essiu Berinde, face progrese mari. Bilanțul publicat ne arată următoarele date: capitalul social 7640 fl., circulațiune 148,989 fl. 83 cr., profit curat 1897 fl. 77 cr., din acesta pentru scopuri culturale locale și din impregiurime se vor da 400 fl., er acționarii vor căpăta 10% dividendă. — *Arieșana*, institutul de credit și economii din Turda, va ține adunarea sa generală acolo la 28 februarie n. în localul școlii gr. c. Din bilanțul publicat scotem următoarele date: capital social 50,000 fl., circulațiune totală 199,819 fl. 25 cr., profit curat 7171 fl. 57 cr. — *Lugoșana* va ține adunarea sa generală la Lugoj în 9/21 februarie; capitalul social 28,500 fl., circulațiune 97,938 fl. 57 cr., vinit curat 3398 fl. 66 cr. — *La Oravița* consorțiul de ajutorare și consum va ține adunarea sa generală în 2/14 l. c.; capitalul de cvote 23,460 fl., circulațiune 47,313 fl. 64 cr., profit curat 1497 fl. 88 cr. — *Hunedora* va ține adunarea sa generală în Deva la 1 martie n. Capitalul social 15,550 fl., circulațiune 5763 fl. 72 cr., profit curat 1804 fl. 74 cr. — *Munteana* din Ofenbaia va ține adunarea sa generală în 9 martie; capitalul social e 10,000 fl., circulațiune 43,366 fl. 68 cr., profit curat 1672 fl. 11 cr. — *Patria*, institut de credit și economii din Blăș, va ține adunarea sa generală în 5 martie. — *Cassa de păstrare din Seliște* s'a publicat bilanțul pe anul trecut. Capitalul social 12,927 fl. 97 cr., circulațiunea 113,555 fl. 23 cr., profitul curat 2210 fl. 75 cr. Adunarea generală se va ține ați la 2/14 februarie.

Limba franceză universală. La stabilirea liniei telefonice între Budapesta și Praga a trebuit să se hotărăscă ce limbă se va adopta pentru angloați. Nu se putură înțelege și pentru a înlătura această greutate, s'a hotărât ca serviciul să fie făcut în limba franceză, pentru ca să nu nemulțămescă nici pe Unguri, nici pe Polonezi, nici pe Austriaci.

CARNEVAL.

Balul românesc din Arad, pe care l'am anunțat în nr. trecut, are să fie o petrecere foarte elegantă, unde se va întâlni elita societății române numai din Arad și impregiurime, ci și din comitatele învecinate. Știrile ce primim, ne spun, că comitetul aranjator a primit adhesionii din mai multe părți. Una din cauzele atrăgătoare va fi și escelentul concert,

care va preceda balul și la care vor coopera cele mai distinse talente musicale, al căror nume s'au publicat în nr. trecut al foii noastre.

Balul român din Timișoara, pe care l'am signalat în nr. trecut, s'a fixat pe 2/14 martie. S'a decis ca tot atunci să se țină și un concert. Programul se va stabili zilele acestea, când se vor espeda și invitațiile.

Bal la Năsăud. Un comitet arangiator anonim invită la balul care se va da la 2/14 februarie în Năsăud, în sala de gimnastică a gimnasiului. Venitul curat e destinat în favorul școlărilor lipsiți în cas de băla.

Descoperiri și invențiuni noue.

Un nou leac contra officei. Se anunță din Nantes, că profesorul Berl, unul din cei mai cunoscuți medici din acel oraș, crede a fi găsit un nou mijloc în contra tuberculozei. Acest mijloc ar fi sângele de capră. Doctorul Berl inoculează seu face transfuzii cu sânge de capră tuberculoșilor și dobândește, cum afirmă, rezultate bune. Doza injectiilor este de câte 30 de grame și se fac la șolduri.

Butoie de hârtie pentru bere. Americanii fabrică astăzi butoie pentru bere din hârtie. Un fabricant din New-York a căpătat un brevet pentru un procedeu de fabricare a butoilor din pastă de hârtie, care sunt tot așa de tari, ca și cum ar fi făcute din stejar. Pentru fabricațiunea pastei, el întrebuintează o erbă foarte fibră, neintrebuintată încă până acuma și care crește în mare câtime între Jersey-City și Newark; pasta obținută convine perfect la distincțiunea ce i se dă. Un alt antreprenor a construit o mașină, care mănuită de două persoane, dă pe fiecare zi 600 de butoiașe. Acestea, după ce au eșit din formă sunt unse, printr'un procedeu special, cu un lustru antiseptic, care după ce se usuca ia aspectul porțelanului. Butoiile acestea sunt prin urmare ușor de șters și nu putrețesc curând.

Un drum de fier electric. În Anglia s'au făcut încercări cu un drum de fier electric, născocit de F. H. Dauchell inginer din Londra; trenul e menit pentru scrisori și pachete poștale, se mișcă pe o șină și este echilibrat prin o altă șină așezată deasupra lui prin care circulă electricitatea. Acest tren poate să facă două sute patruzeci chilometri pe cias.

O lucrare a lui Aristotel. Se anunță din Londra, că s'a descoperit pe un papyrus aflător în British Museum textul aproape complet al studiului lui Aristotel asupra constituției ateniene.

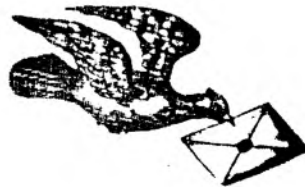
M O D A.

Doze toalete. Carnavalul în Budapesta a fost scurt, dar din cele mai animate. Toaletele damelor din acest an au caracterul renașterii italiene și sunt de o magnificență rară; aur, argint, pietre scumpe, broderii de artă pe catifea și stoffe grele dau hainelor lungi, cu trene nesfârșite, un aer pompos necunoscut în timpul modern. La fete domină gaza, tulul illusion, mătasa ușoră, ba la unele și după moda engleză, stoffele grele ca moire și atlas greu. Cu plăcere vor afla cetățoarele noastre române, că o jună română a fost una din cele mai elegante. Vom descrie două din toaletele sale. La primul bal purta o toaletă de merveilleun alb, acoperită cu trei jupe de gaz estra

fin și diafan; cea deasupra cu o bordură tot albă jos și pe părți. Dinainte jupă în plissé, Wiener falten, crețe de sus până jos; printre nuorii de gază sburan 7 rîndurile care odată au fost vii Corsagiul, dinainte decoltat carré, ér dinapoi în triunghi, era tot acoperit cu gază buffantă și garnit giur impregiat cu pene mici de struț, albe; pe umere pene de struț formau ca aripi; pe umărul stîng în acel cuib de pene se zăria o rîndunică. Coifură Diana, stil grec, cu bucle lungi, un cerc de aur în giurul capului surmontat de o semilună. La gât trei șire de margaritar și nici o altă juvelă. Mănuși până la umere, de piele de Svedia galben deschisă. — O altă toaletă, care a făcut senzațiune, a fost de grog (o mătăsă ca surah, dar mai grea), verde-palid, în lungi falte simple dinapoi. Dinainte acoperită de gază albă pe care era drapat un tablîet de gază brodat cu florea Dîmnei (Edelweis) de o rară frumusețe, un cap d'operă a industriei franceze, pe o parte unde era gaza simplă 6 buchete de Edelweis adevărate, legate cu panglici de gază de aur. Corsagiul, unic în felul său, a făcut admirațiunea generală. Partea superioară, berta și mânecile scurte, tare buffate, erau de mătăsă verde deschisă, talia era totă înse de plușiu verde închis, pe umere erau două bande de plușiu verde, de care erau prinse berta, și dinainte și dinapoi cu buchete de florea dîmnei și noduri de aur. Buchete și noduri în măneci, indiscripțibil de frumoșe, și mare buchet cu nod de aur dinaintea corsagiului. Coifură Phryné, stil grec antic, cu bucle scurte și nod de păr; două lanțuri de Edelweis natural, unul pe frunte, altul printre bucle. Eraș nici o sculă, ci numai mănuși lungi de Svedia și ca sortie de bal un mantelet de postav roșu, din Constantinopol, greu brodat cu aur și argint și închis prin o agrafă de aur, emailată și cu pietre scumpe. Noul confecționar Gardner, strada Kronprinz, care a executat aceste două toalete de tot noue în genul lor, a primit numeroșe comenzi de a le imita și copia.

Noua hârtie de doliu. Hârtia de scrisori de doliu încadrată în negru a cădat. D'acum înainte semnul distinctiv al eleganței în doliu este un triunghi negru, pus în colțul stîng în capul fîei de hârtie. Acelaș lucru pentru plic. Acest tel de piramidă are ceva funebru care convine obiectului său. Dimensiunile acestui triunghi vor fi, negreșit, în raport cu tristetea.

Poșta redacțiunii.

Sepreus. Aveți dreptate. Epistola aceea a rătăcit pe poșta.

Bozovici. Dlui V. R. Abonamentul a sosit, precum puteți adevări și recepși ce aveți în mână.

Berlin. V'am trimis anunțul. Credem că l'ați primit.

Cernăuți. Te rugăm să ni le espedezi cel puțin cu 2 zile mai degrabă, căci totdeauna sosesc târziu.

Călinarul săptămănei.

Diua sêpt.	Călinarul vechiu	Călin. nou	Sôrele
Dumin.	Hananiencei Ev. Mateiu c. 15 gl. 4 a inv. 4.		res. ap.
Duminecă	3 St. Simeon	15 Faustin	7 16 5 13
Luni	4 Cuv. Izidor	16 Iuliana	7 15 5 13
Mărți	5 Mart. Agatea	17 Donatus	7 14 5 16
Mercuri	6 Par. Vucol	18 Concordia	7 12 5 17
Joi	7 Par. Parteniu	19 Susana	7 11 5 18
Vineri	8 S. M. Teodor Strat.	20 Eucherius	7 9 5 29
Sâmbătă	9 S. Mart Nichesfor	21 Elenora	7 7 5 28

Proprietar, redactor respunzător și editor: **IOSIF VULCAN.**

Cu tipariul lui Iosif Lang în Oradea-mare.